

برنامه‌های رادیویی کودکان در استرالیا

مشارکت کودکان در رادیو

● مرکز حقوق ارتباطات استرالیا ترجمه مژگان مخاطبی اردکانی

- بهتر است تهیه‌کنندگان برنامه‌های رادیویی را قانع کنیم که شنوندگان از برنامه‌هایی در مورد نکات ایمنی و سلامت بسیار لذت می‌برند که توسط کودکان اجرا و پخش می‌گردد.

به دنبال نظرسنجی صورت گرفته از دانش‌آموزان دوره ابتدایی و راهنمایی استرالیا درباره برنامه‌های کودکان نتایج زیر حاصل گردید:

- متانت و عزت نفس و اشتیاق به اشتغال در سال ۱۹۹۴ (برای بار اول و یا دفعات بعدی) به شدت افزایش یافت. اعتماد به نفس برای صحبت در انتظار عمومی از قبیل کلاس درس، انجمن‌ها و غیره با شور و اشتیاق فراوان و به همراه عرضه مقالات بسیار عالی افزایش یافت. کودکان به وسیله تمرین، مهارت‌ها و تجربیات زیادی کسب کردند. ظهور و

- هرچند وادار کردن کودکان به بیان عقاید خودشان بسیار سخت تر است از این که به آنها بگوییم چه مطلبی را بیان کنند، اما این کار باعث تولید برنامه‌های رادیویی بهتر می‌گردد.

- کودکان به خوبی آموزش پذیرند و اگر به آنها اجازه داده شود که تصمیمات مهم بگیرند این یادگیری برایشان لذت بخش خواهد بود.

- داشتن عقاید سودمند و آماده‌سازی آنها، به ترغیب مراکز رادیویی برای پخش آنها کمک می‌کند.

- پذیرش نصایح و مشورت با کارکنان باتجربه رادیو کمک می‌کند تا به پخش برنامه‌هایی با کیفیت بالادست یابیم.

- پروژه‌های رادیویی مستلزم برنامه‌ریزی و تدارک است و برنامه‌ریزی اهمیت خاصی دارد.

اطلاعات موجود در مورد نظریات مشارکت کودکان در رادیو (جدای از خواسته‌های آنها مبنی بر گوش دادن و مشارکت در برنامه‌های زنده) بسیار کم و ناکافی است. مریبان، تهیه‌کنندگان برنامه‌های رادیویی و خود کودکان، با بیان نکات زیر نتایج مثبت برنامه‌های رادیویی کودکان را در ارتباط با سلامت و ایمنی، به خصوص در کشورهای جهان سوم متذکر شده‌اند:

- کودکان می‌دانند که همسالانشان از شنیدن چه برنامه‌هایی لذت می‌برند.

- تهیه برنامه‌های رادیویی علاوه بر یک سرگرمی مناسب، نکات زیادی را آموزش می‌دهد.

- کودکان قادرند پیام‌های بهداشتی را بوسیله عقاید و اندیشه‌های بدیع و خلاق تهیه و تأمین نمایند.

پیشرفت اعتماد به واقع چشمگیر بود و تمایل به رقابت افزایش یافت. تمام شاگردان شرکت کننده با تصمیم جدی برای نوشتن، طرح و تحقیق وارد عمل می شدند. متانت و عزت نفس قابل توجه بود. حضار از این سازماندهی و اجرا لذت می بردند و به آن ابراز محبت می کردند. این برنامه اعتماد به نفس و متانت را بنیان نهاد و چشم‌ها را به سوی افقی تازه گشود.

این نکته قابل توجه است که این تجزیه و تحلیل به پروژه‌های جمعی مربوط می شود. ارزیابی‌هایی که از رادیو توسط کودکان به تنهایی و نه در ارتباط با مدرسه صورت می گیرد (نظیر بچه‌های نیویورک) ممکن است نتایج سودمند دیگری به دنبال داشته باشد که برای تصمیم گیرندگان رسانه قابل استفاده خواهد بود.

در جشنواره صلح بین المللی که برای کودکان دوازده تا پانزده ساله در سپتامبر ۱۹۹۳ در لیلیهام نروژ ترتیب داده شد، ۳۶ کودک از ۳۴ کشور جهان به منظور صحبت با تصمیم گیران درباره اعتراضاتی که به کودکان شده بود، گرد هم آمدند. شرکت کنندگان درخواست نامه‌ای را به رهبران جهانی عرضه کردند که قسمتی از آن به رسانه مربوط می شود.

رسانه می بایست:

- به جای تفاسیر غلط، حقایق را بازگو کند.

- عقاید و نظر عمومی تحریف نگردد.
- در مقولاتی که به کودکان مربوط

رسانه فراهم گردد.

سازمان یونیسف پیشنهادهای زیر را برای مشارکت کودکان در تهیه برنامه‌های تلویزیونی به چاپ رسانده است:

- از یک معلم و یا یکی از والدین بخواهید تا کودکی را برای مصاحبه در استودیوی رادیوی محلی معرفی کند.

- ممکن است یک تهیه کننده نظر گروهی از کودکان را در مورد پخش برنامه‌ای خاص در روز جهانی کودک و رادیو- تلویزیون جویا شود و چگونگی اعمال نظر آنها را به اطلاع آنها برساند.

- مراکز رادیویی شما قادرند تا از گزارشگران کودک که در تصمیم گیری در امور مختلف با تهیه کننده مشارکت دارند استفاده کنند. این امور عبارتند از این که چه برنامه‌هایی ضبط شوند، با چه کسانی مصاحبه شود و چگونه برنامه‌های ضبط شده برای پخش در روز جهانی کودک و رادیو- تلویزیون تدوین گردد.

- کودکان قادرند مراکز رادیویی محلی خود را یک روز کامل اداره کنند. (در بعضی کشورها انجام این کار مستلزم داشتن گواهی نامه است).

- کودکان می توانند از مرکز رادیویی محله شان سؤال کنند که آیا آنها می توانند برنامه‌ای با موضوع دلخواهشان از قبیل خانواده، محیط زیست، خشونت، نژادپرستی، صلح و غیره تهیه کنند.

- همچنین کودکان می بایست خواستار پشتیبانی فنی برای تولید و پخش برنامه

مشارکت را فراهم می آورد. کودکان خودشان به زودی بیان می کنند که چه سطحی از مشارکت را خواهند. بهادادن به نظریات آنها ممکن است در ابتدا برایشان تازگی داشته باشد اما به زودی برایشان

وقتی که از یک کودک

می خواهیم تا ساکت باشد چرا

که بزرگترها مشغول

برنامه‌های رادیویی یا

تلویزیونی هستند و مجذوب

آنها شده‌اند، کودک

درمی یابد که این رسانه بسیار

قدرتمند است که این چنین

آنها را مجذوب خود ساخته

است.

محبوبیت خواهد داشت.

سکاندربار، بخش ارتباطات رسانه انجمن کاتولیک‌های هندوستان، برنامه‌هایی برای کودکان تهیه کرده است. گزارش‌های آنها حاکی از حضور پر شور و اشتیاق کودکان در برنامه‌هاست. بیشتر نمایش‌ها توسط خود کودکان نوشته می شود. آنها قادرند یک موضوع بهداشتی و ایمنی را از زوایای مختلف مورد بحث قرار دهند. آنها با شنیدن صدای خودشان شگفت زده می شوند. این چنین برنامه‌هایی نه تنها علاقه کودکان را برمی انگیزد بلکه آنها را وادار می کند تا پیرامون موضوعات بهداشتی و ایمنی بیندیشند و به بحث و تبادل نظر بپردازند.

ارزیابی مشارکت کودکان در برنامه زنده مدارس که در بالا بدان اشاره شد، تأکیدی بر اهمیت مشارکت کودکان و نکات زیر دارد:

یادگیری مبتنی بر واقعیات و اهداف زندگی، اعتماد و شور و اشتیاق در کار، لزوم

می شود، دقت کافی به عمل آید. باشند.

این چند پیشنهاد مراتب گوناگون

- امکان حضور و شرکت کودکان در

برنامه‌های رادیویی کودک حامل اطلاعات مهم در زمینه

پیشگیری از بیماری‌ها، توصیه‌های تغذیه‌ای، آگاهی‌های زیست

محیطی و بسیاری موضوعات دیگر می باشد. نتایجی از این قبیل

پایداری و دوام رادیو، قابلیت انتقال و امکانات مالی آن را قوت

می بخشند.

در بعضی برنامه‌ها به کودکان اجازه داده می‌شود تا در طرح و برنامه‌ریزی، نوشتن، تدوین و اجرای برنامه‌ها مشارکت داشته باشند و این باعث می‌شود تا آنها اختیارات بیشتری برای وارد شدن به محتوا و مضمون برنامه‌ها داشته باشند.

به تماس‌گیرندگان با برنامه می‌دهد تا چنانچه قادر نبودند در تماس تلفنی، به طور زنده شرکت کنند پیام‌ها را در مورد نظریاتشان با برنامه در میان بگذارند تا بعضی از آنها برای پخش انتخاب شود.

در بعضی برنامه‌ها به کودکان اجازه داده می‌شود تا در طرح و برنامه‌ریزی، نوشتن، تدوین و اجرای برنامه‌ها مشارکت داشته باشند و این خود باعث می‌شود تا صاحب اختیارات بیشتری برای وارد شدن به محتوا و مضمون برنامه شوند؛ مثلاً رادیو AAHS در آمریکا، برنامه‌های خبری خود را با عنوان «اخبار معتبر» پخش می‌کند که در آن یک گروه بیست و هفت نفره از گزارشگران کودک، اتفاقات مدارس را برای آنها ارسال می‌کنند.

مؤسسه خیریه نجات کودکان در نروژ (رد بارنا)، یک کارگاه رادیویی درون منطقه‌ای مخصوص کودکان رادر کاتماندو بنا کرد. این کارگاه که برنامه‌های رادیویی کودکان را با عناوین: چرا تلویزیون؟ چرا کودکان؟ چرا مشارکت؟ نامگذاری کرد،

هستند و مجذوب آن شده‌اند) کودک در می‌یابد که این رسانه بسیار قدرتمند است که این چنین آنها را مجذوب خود ساخته است. این رسانه تمام توجه بزرگ‌ترها را به خود معطوف می‌سازد و حتی قادر است مقامی بالاتر از آنها داشته باشد. یافته مهم کار ما اهمیتی است که کودکان به شنیدن صدای کودکان دیگر از رادیو می‌دهند.

تماس تلفنی با برنامه‌های رادیویی کودکان این اجازه را به کودکان می‌دهد تا نظرهایشان را برای هم‌مهربان و هم‌وطنان خودشان بیان کنند. با این روش برنامه‌های رادیویی کودکان به آنها اختیار و عقاید و نظرهای مناسب و فوری می‌دهد.

آنها نه تنها می‌نشینند و به برنامه‌ها گوش می‌دهند، بلکه در مکالمه‌ها با هم سن و سالانشان شرکت می‌کنند. در تعداد زیادی از برنامه‌ها تماس تلفنی بخشی از برنامه است و فرصت کمی را در اختیار کودکان قرار می‌دهد تا نظرها و عقایدشان را با گروه وسیعی از شنوندگان در میان بگذارند. استفاده از شماره ۰۰۸ این اجازه را

تعهد در تدارک و تهیه برنامه، احساس رضایت خاطر بعد از پایان کار، ایجاد فرصت استثنایی برای کودکان به منظور کسب تجارب عالی و کار در زمینه تولید یک برنامه رادیویی ساده.

کودکان فعالیت‌های گوناگونی را تجربه می‌کنند؛ از قبیل: انجام تحقیقات، مصاحبه‌ها و طرح سوالات به منظور ایجاد ارتباط با گروه‌های مختلف اجتماع برای کسب اطلاعات، پیشرفت‌های زبانی به خصوص پیشرفت گفتاری، اعتماد و احترام به نفس و تمایل به شرکت در فعالیت‌های گویندگی، انبوهی از خواننده‌ها، نوشته‌ها و تفکرات، استفاده از تکنولوژی در رادیو و استفاده از کامپیوتر و دستگاه کپی برداری، کارهای گروهی با هم‌سن‌وسالان و بزرگ‌ترها، رشد و پیشرفت در متانت شخصی و سخنرانی‌های عمومی.

اختیار دادن به کودکان

وقتی که از یک کودک می‌خواهیم تا ساکت باشد (به خاطر این که بزرگ‌ترها مشغول برنامه‌های رادیویی یا تلویزیونی

تأثیر برنامه‌های رادیویی کودک در جهان سوم، آنجا که داشتن تلویزیون ممکن است بی‌اهمیت باشد، بسیار مؤثر و چشمگیر است.

موارد زیر را به تصویب رساند:

ما امضاء کنندگان قطعنامه زیر با قدرت تمام به رد بارنا توصیه می‌کنیم:
- رد بارنا به‌عنوان یک سازمان بین‌المللی کودکان، متعهد است فعالانه برای توسعه رادیو به‌عنوان وسیله‌ای برای دفاع و حمایت از حقوق کودکان، اعمال وظیفه کند.

- رادیو قادر است توانایی زیاد کودکان را برای تغییر و شکل‌دهی آینده‌شان به کار گیرد.
- باید به کودکان اجازه داده شود تا در برنامه‌های رادیویی مشارکت داشته باشند.
- رادیو یک دانش فنی مقتدر و مناسب برای کودکان جهان است.

- رد بارنا موظف است حداکثر استفاده از رادیوهای ملی و بین‌المللی کودکان را فراهم آورد.
- رد بارنا موظف است کارگاه‌های اضافی برای رادیوی کودکان و مشارکت آنها فراهم آورد.
- کودکان باید برنامه‌های خودشان را تهیه کنند.

- رد بارنا به همراه اتحادیه بین‌المللی نجات کودکان موظف است با سیاست‌مداران در ارتباط باشد تا دفاع و حمایت از حقوق کودکان از طریق رادیو صورت گیرد.
این کارگاه رادیویی، به تناسب

برنامه‌های رادیویی، توجه می‌کرد تا کودکان و خانواده‌هایشان در پذیرش قراردادهای حقوق کودکان تعلیم ببینند. مشارکت کودکان در ساخت هر مرحله از برنامه، از خصوصیت کارگاه به حساب می‌آمد. کارگاه دیگری برای گواتمالا در اکتبر ۱۹۹۴ طراحی شد.

روز جهانی کودک و رادیو -

تلویزیون

روز یکشنبه ۱۱ دسامبر ۱۹۹۰ روز جهانی کودک و رادیو - تلویزیون نام نهاده شد. بر- طبق نظر جمیز گرانت، مدیر اجرایی یونیسف، «رادیو و تلویزیون نقش مهمی در ایجاد فشار عمومی برای کمک به نجات و حمایت کودکان و نوجوانان دارد». بیش از دویست ایستگاه رادیو تلویزیونی از هشتاد کشور دنیا در سال ۱۹۹۳ در سومین سالگرد این روز جهانی شرکت کردند. برای اولین بار در سال ۱۹۹۳ یونیسف برنامه‌های رادیویی را برای استفاده در این روز پخش کرد و بیش از چهل کشور با پخش برنامه‌های رادیویی کودک در این مراسم شرکت کردند، در حالی که بسیاری از کودکان در طرح و برنامه‌ریزی و برگزار کردن این روز مشارکت داشتند. این مشارکت شامل موارد زیر بود:

- میزگردهای بحث و تبادل نظر
- سرودهای ضبط شده برای این روز
- بحث و مناظره‌های بسیار زیاد درباره

- مشارکت کودکان
- مسابقات و سرگرمی‌ها برای کودکان
- نمایش‌های رادیو و تلویزیونی
- برنامه‌هایی پیرامون بهداشت و سلامت کودکان و سایر مسائل مربوط به رفاه کودکان
- اتصال ماهواره رادیویی زنده متصل بین رادیوی سومالی و رادیوی BBC.

- و ماهواره رادیویی زنده متصل بین سرویس‌های BBC آمریکای لاتین و سه ایستگاه رادیویی در کشورهای مختلف آمریکای جنوبی.

کودکان در تهیه برنامه‌های رادیویی در انگلستان، گامبیا، مغولستان، پاراگوئه حضور و مشارکت داشتند. تأثیر برنامه‌های رادیویی کودک در جهان سوم، آنجاکه داشتن تلویزیون ممکن است بی‌اهمیت باشد، بسیار مؤثر و چشم‌گیر است.

برنامه‌های رادیویی کودک حامل اطلاعات مهم در زمینه پیشگیری از بیماری‌ها، توصیه‌های تغذیه‌ای، آگاهی‌های زیست محیطی و موضوعات بسیار دیگری است. نتایجی از این قبیل پایداری و دوام رادیو، قابلیت انتقال و امکانات مالی آن راقوت می‌بخشد.

منبع:

Children's Radio for Australia:
Involvement of Kids in Radio. (1998).
Australia: Communications law center.

